

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ФОРМУВАННЯ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 2 курсу

Спеціальності 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійної програми

012 «Дошкільна освіта»

Діденко Каріна Ігорівна

Керівник доц. Денисенко В. В.

Рецензент в. о. директора Антонівського ЗДО № 4
комбінованого типу
Херсонської міської ради

Хоруженко Т. А.

ЗМІСТ

<u>ВСТУП</u>	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ	6
1.1. Навчання дітей розмовного мовлення	6
1.2. Історико-педагогічний досвід використання театралізованої діяльності в контексті дослідження	12
1.3. Організація і проведення театральних вистав у дошкільному закладі	14
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ	28
2.1. Організація пробного навчання	28
2.2. Результати дослідження	31
2.3. Методичні рекомендації з формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку засобами театралізації	33
<u>ВИСНОВКИ</u>	36
<u>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</u>	39
<u>ДОДАТКИ</u>	44

ВСТУП

Розвиток мовлення у дітей старшого дошкільного віку є одним із ключових завдань дошкільної освіти. У цьому віці діти активно пізнають світ, освоюють нові навички та вдосконалюють свої комунікативні здібності. Одним із ефективних методів стимулювання мовленнєвого розвитку є театралізація, яка не лише сприяє формуванню розмовних навичок, але й розвиває уяву, креативність та емоційну сферу дитини.

Театралізація включає різноманітні форми діяльності: від простих інсценувань казок до складних театральних постановок, що дозволяють дітям практикувати різні мовні ситуації, розширювати словниковий запас та вдосконалювати вимову. Через рольові ігри та театральні вправи діти вчаться виражати свої думки, почуття та емоції, що сприяє формуванню їхньої мовленнєвої компетентності.

Актуальність дослідження формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку засобами театралізації обумовлена сучасними вимогами до освітнього процесу та необхідністю забезпечення всебічного розвитку дитини. В умовах швидкого розвитку інформаційного суспільства зростає роль комунікативних навичок, які є основою успішної соціалізації та подальшого навчання. Театралізація як метод навчання мовлення є інтеграційною формою діяльності, що поєднує в собі елементи гри, мистецтва та навчання.

Зростаюча популярність театралізації в дошкільних закладах зумовлена її ефективністю у розвитку мовленнєвих здібностей, а також позитивним впливом на психоемоційний стан дітей. Театралізована діяльність сприяє розвитку таких важливих якостей, як впевненість у собі, здатність до співпраці, емпатія та емоційна виразність. У зв'язку з цим, дослідження даної теми є актуальним і необхідним для розробки ефективних методик навчання та виховання дітей старшого дошкільного віку.

Вплив театралізованої діяльності на виховний процес дітей було розкрито в роботах педагогів-класиків (А. Коменський, В. Сухомлинський) та сучасних

педагогів (І. Барановська, А. Бондаренко, В. Захарченко, О. Демченко, М. Богуш, Л. Крутій та ін.).

Мета дослідження: виявлення та обґрунтування ефективних методів і засобів розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку засобами театралізованої діяльності.

Відповідно до мети було поставлено такі **завдання:**

1. Проаналізувати основні етапи розвитку мовлення у дітей дошкільного віку.
2. Провести історичний аналіз використання театралізованої діяльності в освітньому процесі дошкільних закладів.
3. Дослідити основні етапи підготовки та проведення театральних вистав у дошкільному закладі.
4. Розробити план та програму пробного навчання з використанням театралізованої діяльності.
5. Зібрати та проаналізувати дані щодо розвитку розмовного мовлення у дітей після проведення пробного навчання.
6. Розробити методичні рекомендації для вихователів щодо використання театралізації у розвитку розмовного мовлення.

Об'єкт дослідження – процес формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження – засоби театралізації у процесі формування розмовного мовлення старших дошкільників.

Методи дослідження. У процесі наукового пошуку використано комплекс методів, що є адекватними до мети й завдань роботи, взаємодоповнюють один одного та вможливають комплексну рефлексію предмета вивчення:

–*теоретичні методи* – аналіз й узагальнення теоретичного підґрунтя порушеної проблеми; осмислення документальної бази;

–*емпіричні* – анкетування, аналіз та вивчення продуктів діяльності;

–*статистичні* – кількісне і якісне опрацювання результатів дослідження, використання методів математичної статистики.

Практична значущість магістерського дослідження полягає у використанні матеріалів роботи в освітньому процесі закладів дошкільної освіти: у ході занять з розвитку мовлення; при підготовці музично-хореографічних заходів, свят, участі дітей у театралізованих виставах тощо.

Апробація магістерського дослідження.

Основні положення та результати дослідження були представлені на V Міжнародній науковій конференції «Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід» у доповіді "Формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку засобами театралізації", яка була опублікована 8 листопада 2024 року.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменування англійською та українською мовами) та додатків. Загальний обсяг її становить 51 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ

1.1. Навчання дітей розмовного мовлення

Дошкільне дитинство є періодом інтенсивного мовного розвитку. Мовленнєвий розвиток дошкільника – складний психологічний процес, що не зводиться до простого відтворення дитиною почутої мови. Він визначається мірою сформованості знань, умінь та навичок дитини і виявляється в соціальній та інтелектуальній активності у колі дорослих та однолітків.

В дошкільному віці відбувається найінтенсивніший розвиток не лише багатьох органів і систем дитячого організму, а й розвиток мовлення. Удосконалюється фонетична сторона, збільшується словниковий запас, дитина починає усвідомлювати мовленнєву діяльність загалом, з'являються складні мовленнєві конструкції. Дошкільник активно оволодіває мовлення, адже це дає йому змогу задовольнити свої потреби у спілкуванні, спільній діяльності з дітьми та дорослими [45, с. 21].

У дошкільному віці відбуваються якісні та кількісні зміни у складі словника дитини. Кількісний ріст словника залежить від умов виховання дітей, що зумовлює наявність значних індивідуальних відмінностей. У молодшому дошкільному віці в словнику дитини в середньому налічується 1 000 слів. Для молодших дошкільників характерно переважання простих речень, часте вживання на початку пропозицій частинок "а", "і", "ось", наявність союзних і безсполучникових складносурядних речень тільки при дослівному переказі, рідкісне вживання елементарних складнопідрядних речень, союзна зв'язок в яких часто замінюється інтонацією [1, с. 102].

При цьому частини мови в складі словника дошкільнят з різним рівнем розвитку комунікативних навичок представлені неоднаково. Так, у дітей з домінуючою ситуативно-діловою формою спілкування в словнику є велика кількість іменників, прикметники або відсутні, або показують атрибутивні

властивості об'єктів (колір і розмір), майже всі дієслова позначають тільки конкретні дії. У дітей з домінуючою внеситуативно-пізнавальної формою спілкування більше слів, що відображають якості навколишніх предметів; є прикметники, що визначають естетичні, етичні та емоційні властивості, і дієслова, що позначають вольові та інтелектуальні дії.

Загальна закономірність розвитку словникового запасу полягає в тому, що спочатку діти опановують назвами наочно представлених груп предметів, властивостей і відносин, що обумовлено наочно-образним характером мислення дошкільнят. Абстрактних понять в словнику дошкільника майже немає.

Діти дошкільного віку поступово вчаться будувати словосполучення і речення відповідно до правил граматики. Вже до молодшого дошкільного віку дитина використовує основні граматичні закономірності: змінює слово за відмінками, числами, особам, вживає всі часи дієслова, використовує прості і складні (союзні і безсполучникові) пропозиції [48, с. 12]. Поступово дитина опановує системою морфологічних засобів оформлення граматичних категорій, типами відмін і дієвідмін, способами словозміни і словотворення, вчиться будувати більш складні пропозиції. Проте мова дітей характеризується великою кількістю граматичних помилок.

У два роки малюк має уявлення про призначення речей домашнього вжитку та особистої гігієни, правильно їх використовує. Діти вже засвоїли звуки: П, Б, М, Ф, В, Т, Д, Н, К, Г, Х [4, с. 21].

У дитини 3-го року життя активно формується фразове мовлення. Згодом в мовленні з'являються прості речення.

Малюк розуміє і правильно виконує двохетапну інструкцію («піди в кухню і принеси чашку»), вірно використовує займенники «я», «ти», «мені», речення будує з двох слів [42, с. 114].

Свистячі звуки (С, З, Ц), шиплячі (Ш, Ж, Ч, Щ), сонорні (Р, Л) вона зазвичай пропускає або замінює. Засвоює поняття «один», «багато». Дитина розуміє значення дій в різних ситуаціях («покажи, хто сидить, хто

спить»), значення прийменників в звичній конкретній ситуації («на чому ти сидиш?») [6, с. 44].

Діти охоче слухають оповідання, казки, вірші, які вперше виводять їх за межі безпосереднього спілкування з дорослими, дають їм відомості про те, чого вони ще не бачили.

Мовні надбання дітей стимулюють позитивні зрушення у їх психічному розвитку, позначаються на всіх психічних процесах (відчуттях, сприйманні, мисленні, пам'яті).

У перші три роки в дитини розвиваються всі функції мови, а з нею і мислення. Діти в цьому віці починають засвоювати граматичну будову мовлення: засвоюють відмінкові закінчення, узгоджують прикметник з іменником, використовують деякі прийменники (на, у), оволодівають навичками використання в мовленні форм однини та множини іменників, починає формуватися діалогічне мовлення [23, с. 76].

Діти 4-го року життя здебільшого користуються в мовленні простими (непоширеними і поширеними реченнями). Поступово починають користуватись складними реченнями [49, с. 10].

Розвиток мовлення у дітей 3-4 років відбувається особливо швидко. Як правило, дитина до 4-х років майже засвоює свою рідну мову. Активний словник малят від 3 до 4 років зростає буквально не щодня, а щогодини, приблизно до 100 нових слів за місяць. Якщо в 3 роки дитині для спілкування досить кількох сотень слів, у 4 роки ця цифра досягає 1000 – 1500 слів. Діти починають правильно вимовляти: свистячі звуки: С, З, Ц; шиплячі: Ш, Ж, Ч [10, с. 21].

Фонематичні процеси недостатньо сформовані. Діти можуть плутати звуки схожі за звучанням та артикуляцією. Дитина називає своє ім'я, стать і вік; розуміє значення простих прийменників, виконує завдання типу «поклади кубик під чашку», «поклади кубик в коробку», вживає в реченні прості прийменники і сполучники тому що, якщо, коли. Опановує множину іменників і дієслів.

Малюк розуміє прочитані короткі розповіді і казки з опорою на картинки і без них, може оцінити свою і чужу вимову, ставить запитання про значення слів.

В лексиконі малюка з'явиться нове запитання: "Для чого?", "Чому?", яке вказує вже на достатньо високий рівень розвитку не лише його мови, але й мислення [25, с. 12].

Адже він вимагає пояснень причинно-наслідкових зв'язків явищ. Наші "дорослі" пояснення не завжди зрозумілі для дитини, але приносять їй задоволення.

Для мовлення дошкільнят характерним є словотворчість, яке виражає недостатній рівень оволодіння різноманітними граматичними формами рідної мови і в якому проявляються здібності дітей створювати неологізми. Виділяють три основних принципи, відповідно до яких діти утворюють нові слова [9, с. 32]:

- частина слова виступає як цілого слова;
- до кореня одного слова додається закінчення іншого слова;
- слово складається з елементів двох інших слів.

На сучасному етапі розвитку дошкільньої освіти мовленнєву підготовку слід розглядати як інтегрований результат загальномовленнєвої і спеціальної мовної підготовки, що забезпечує дошкільникам мовленнєву готовність і передбачає формування практичних мовленнєвих навичок, удосконалення комунікативних форм та функцій мовленнєвої діяльності [8, с. 42].

Отже, мовленнєва підготовка як процес розвитку мовлення й навчання мови є формуванням мовної здібності, мовленнєвих навичок і умінь, яке здійснюється у двох напрямках, а саме:

1) мовленнєвої готовності (формування навичок усного мовлення з правильною звуковимовою, граматичною будовою, лексичним запасом, достатнім фонетичним сприйманням і звуковим аналізом слів);

2) комунікативної готовності (комплексного застосування дитиною мовних і немовних засобів із метою використання одиниць мови для спілкування й усвідомлення власної особистості в процесі життєдіяльності), тобто набуття мовленнєвої й комунікативної компетентності, що сприятимуть оволодінню шкільною програмою [5, с. 16].

Актуальність своєчасного мовленнєвого розвитку в дошкільному дитинстві визначається завданнями зі створення оптимальних умов для якнайповнішого розкриття потенційних можливостей кожної дитини, що проявляються у специфічно дитячих видах діяльності й пов'язані з комунікацією [50, с. 45].

Становлення у людини всіх психічних функцій, психічних процесів, особистості в цілому неможливе без міжособистісного контакту. При цьому мовленнєвий розвиток та його вдосконалення необхідно розглядати як відображення зростання навичок комунікативно-мовленнєвої взаємодії. Здібність до спілкування розуміють як комплексну здатність користування засобами взаємодії (невербальними, предметно-практичними, мовними), що забезпечують успішність цілей комунікації [19, с. 8].

Розвиток мовлення в дошкільному віці є критичним періодом, адже саме в цей час закладаються основи для подальшого володіння мовою. Дошкільний вік є сенситивним періодом для оволодіння мовою, коли дитина найбільш сприйнятлива до засвоєння нових слів, структур і правил мовлення. Крім того, через мовлення дитина пізнає світ, вчиться взаємодіяти з оточенням і формує свою особистість [31, с 2].

Існує багато методик, спрямованих на розвиток розмовного мовлення у дітей дошкільного віку. Основними з них є [15, с. 5]:

Ігрова методика – гра є природним способом навчання для дітей. Через ігрову діяльність діти вчаться новим словам і фразам, відпрацьовують мовленнєві навички у невимушеній обстановці. Наприклад, рольові ігри допомагають дітям практикувати діалоги та використовувати нові мовленнєві структури [30, с. 12].

Методика наслідування – діти часто вчаться мовленню через наслідування дорослих. Використовуючи цей метод, вихователі і батьки можуть моделювати правильні мовленнєві зразки, які дитина згодом повторює та засвоює. Важливою є також увага до вимови і інтонації [7, с. 21].

Читання та розповідання історій – читання книжок і розповідання історій є ефективним методом розвитку мовлення. Це збагачує словниковий запас дитини, допомагає зрозуміти структуру мовлення та розвиває уяву. Після прочитання варто обговорювати зміст історій, задавати питання і заохочувати дитину до переказу [34, с. 30].

Інтерактивні методи – використання технологій та інтерактивних засобів навчання може значно підвищити ефективність навчання. Інтерактивні ігри, програми та додатки для вивчення мовлення залучають дітей у процес навчання і роблять його більш цікавим та захоплюючим [18, с. 7].

Вихователь і батьки відіграють ключову роль у розвитку мовлення дитини. Важливо створювати сприятливе мовленнєве середовище, де дитина відчуває підтримку і заохочення. Постійне спілкування з дитиною, обговорення різних тем, заохочення до вираження власних думок і почуттів сприяє формуванню мовленнєвих навичок. Вихователі повинні забезпечувати індивідуальний підхід до кожної дитини, враховуючи її особливості та потреби.

Розвиток розмовного мовлення у дітей дошкільного віку є комплексним процесом, що потребує використання різноманітних методик і підходів [33, с. 4]. Ігрова діяльність, наслідування, читання і інтерактивні методи можуть ефективно сприяти формуванню мовленнєвих навичок. Вихователі і батьки, працюючи разом, здатні створити сприятливі умови для розвитку мовлення, що стане основою для подальшого успішного навчання і соціалізації дитини.

1.2. Історико-педагогічний досвід використання театралізованої діяльності в контексті дослідження

Театралізована діяльність має глибоке коріння в історії педагогіки, відіграючи важливу роль у вихованні і навчанні дітей. Особливо значущою вона є для розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку. Через театралізовані ігри та вистави діти розвивають мовленнєві навички, соціальні взаємодії та емоційний інтелект.

Ідеї використання театру в навчанні дітей можна прослідкувати ще з давніх часів. У Стародавній Греції театр був не тільки розвагою, але й важливим освітнім інструментом. Грецькі філософи, такі як Платон і Аристотель, розглядали театральні вистави як засіб морального виховання і розвитку критичного мислення. Театралізовані форми навчання також використовувалися в Середньовіччі в школах при монастирях, де інсценування біблійних сюжетів допомагало дітям краще засвоювати матеріал [2, с. 4].

У XVIII-XIX століттях педагогічна думка почала більше уваги приділяти ігровій діяльності, включаючи театралізовані ігри, як важливий засіб розвитку дитини. Швейцарський педагог Йоганн Генріх Песталоцці та німецький педагог Фрідріх Фребель підкреслювали важливість гри для всебічного розвитку дитини, включаючи мовленнєвий аспект.

У XX столітті відбулося подальше визнання важливості театралізованої діяльності для розвитку дітей. Психологи і педагоги, такі як Лев Виготський, відзначали роль соціальної взаємодії в процесі навчання. Виготський підкреслював, що гра є провідним видом діяльності у дошкільному віці і має великий вплив на розвиток мовлення.

У сучасній педагогіці театралізована діяльність використовується як інтегрований метод навчання, що поєднує різні аспекти розвитку дитини. Педагоги застосовують театральні постановки, рольові ігри та драматичні вправи для розвитку мовленнєвих навичок. Це сприяє збагаченню словникового запасу, формуванню граматичних структур і вдосконаленню комунікативних умінь.

Театралізована діяльність надає дітям можливість практикувати мовлення в різних контекстах. Під час підготовки до вистави діти вивчають репліки, що стимулює їх до заучування нових слів і фраз. Вони вчаться правильно вимовляти слова, інтонувати речення і виражати емоції через мовлення [3, с. 8].

Рольові ігри сприяють розвитку діалогічного мовлення. Діти вчаться слухати одне одного, відповідати на репліки партнерів по грі, вести бесіду. Це допомагає їм розвивати навички активного слухання та вербального реагування, що є важливими компонентами ефективної комунікації.

Також, театралізована діяльність сприяє розвитку уяви та креативності. Діти експериментують з мовними засобами, створюючи нові сценарії та персонажі. Це стимулює їхню мовленнєву активність і допомагає формувати індивідуальний мовний стиль.

Історико-педагогічний досвід використання театралізованої діяльності показує її високу ефективність у розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку. Театралізовані ігри та вистави створюють сприятливі умови для мовленнєвої активності, розширюють словниковий запас, покращують граматичні навички та сприяють формуванню комунікативних умінь. Важливо, щоб педагоги продовжували використовувати цей метод, адаптуючи його до сучасних освітніх потреб і забезпечуючи гармонійний розвиток дітей.

Театралізована діяльність є потужним інструментом для розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку. Її використання не тільки сприяє збагаченню словникового запасу та вдосконаленню граматичних навичок, але й розвиває соціальні вміння, емоційний інтелект та творчі здібності дітей. Історико-педагогічний досвід демонструє, що інтеграція театралізованих форм навчання може значно підвищити якість дошкільної освіти, створюючи багатогранне середовище для гармонійного розвитку кожної дитини [16, с. 6].

Сучасні педагоги повинні активно використовувати театралізовану діяльність у своїй роботі, інтегруючи її з новітніми технологіями та інноваційними методиками. Важливим є також залучення батьків та створення інклюзивного середовища, де кожна дитина може відчути підтримку і успіх.

Спеціальна підготовка педагогів і систематичне включення театралізованих форм навчання у навчальні програми сприятиме підвищенню якості дошкільної освіти [22, с. 155].

Таким чином, театралізована діяльність є незамінним засобом у розвитку розмовного мовлення дошкільнят, допомагаючи їм формувати не лише мовні, але й життєві компетенції, що стануть фундаментом для їхнього подальшого навчання і розвитку.

1.3. Організація і проведення театральних вистав у дошкільному закладі

Театралізована діяльність є важливою складовою освітнього процесу в дошкільних закладах. Вона відіграє значну роль у всебічному розвитку дитини, зокрема в розвитку творчих здібностей, емоційного інтелекту, мовлення та комунікативних навичок. Організація театралізованої діяльності потребує комплексного підходу, де кожна деталь має своє місце та значення. Головною метою театралізованої діяльності в дошкільних закладах є розвиток особистості дитини. Це включає формування морально-етичних цінностей, розвиток художньо-естетичного смаку, збагачення емоційного досвіду та сприяння загальному культурному розвитку. Театралізовані ігри та вистави допомагають дітям краще зрозуміти себе та інших, розвивають уяву та творчі здібності, а також сприяють формуванню комунікативних навичок.

Серед основних завдань організації театралізованої діяльності можна виділити: розвиток мовлення та комунікаційних навичок, формування соціально-емоційної сфери, розвиток творчих здібностей, збагачення культурного досвіду, розвиток когнітивних здібностей та підготовка до школи. Через участь у театралізованих іграх діти вчаться виражати свої думки, почуття та емоції, розвивають зв'язне мовлення, вдосконалюють дикцію та збагачують словниковий запас. Театралізована діяльність сприяє розвитку емпатії, співпереживання, вмінню працювати в команді, ділитися враженнями та

емоціями. Діти вчаться розуміти та поважати почуття інших, а також краще контролювати власні емоції. Участь у театральних постановках розвиває уяву, фантазію, здатність до імпровізації та художнього вираження. Діти мають можливість спробувати себе в різних ролях, що сприяє самовираженню та самореалізації. Театралізована діяльність знайомить дітей з різноманітними жанрами мистецтва, літературою, музикою та живописом. Це сприяє формуванню художнього смаку та інтересу до культурних цінностей. Участь у театралізованих заходах сприяє розвитку мислення, пам'яті, уваги, уяви та здатності до аналізу та синтезу інформації. Театралізована діяльність допомагає підготувати дітей до шкільного навчання, формуючи навички слухання, виконання інструкцій, концентрації уваги та соціальної взаємодії [27, с. 22].

Для досягнення поставлених цілей та завдань важливо правильно організувати театралізовану діяльність. Це включає підбір репертуару, підготовку сценічного обладнання та реквізиту, взаємодію з батьками та індивідуальний підхід до кожної дитини. Вибір творів має враховувати вікові особливості дітей, їхні інтереси та потреби. Репертуар повинен бути різноманітним і включати казки, вірші, сценки з життя, фольклорні твори. Важливо створити відповідні умови для проведення вистав, забезпечити наявність необхідних костюмів, декорацій та технічного обладнання. Залучення батьків до процесу підготовки та проведення театральних заходів сприяє створенню єдиного виховного простору та зміцненню зв'язку між дитячим садком та родиною. Також необхідно враховувати індивідуальні особливості кожної дитини, її здібностей, інтересів та рівня розвитку.

Театралізована діяльність є потужним засобом всебічного розвитку дошкільників. Вона сприяє формуванню важливих соціальних, емоційних та когнітивних навичок, допомагає дітям краще зрозуміти себе та навколишній світ. Успішна організація театралізованої діяльності потребує ретельного планування, творчого підходу та активної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу [32, с. 77].

Впровадження театралізованої діяльності потребує комплексного підходу, який включає планування, підбір матеріалів, створення відповідного середовища та активну взаємодію з усіма учасниками процесу.

Одним з головних аспектів створення умов для театралізованої діяльності є підбір репертуару. Вибір творів має враховувати вікові особливості дітей, їхні інтереси та потреби. Репертуар повинен бути різноманітним і включати казки, вірші, сценки з життя, фольклорні твори. Це допоможе дітям розвивати уяву, фантазію та художній смак. Крім того, важливо забезпечити наявність необхідних матеріалів для проведення вистав: костюмів, декорацій, реквізиту. Вони мають бути безпечними та відповідати віковим особливостям дітей.

Підготовка сценічного обладнання та реквізиту є наступним важливим кроком. Необхідно створити відповідні умови для проведення вистав, забезпечити наявність необхідних костюмів, декорацій та технічного обладнання. Це може включати спеціальні меблі, освітлення, звукові ефекти та інші засоби, що допомагають створити атмосферу театру. Важливо, щоб діти мали можливість самостійно брати участь у підготовці, наприклад, допомагати з виготовленням костюмів або декорацій. Це сприяє розвитку їхніх творчих здібностей та самостійності [35, с. 42].

Організація театралізованої діяльності також включає підготовку педагогічного персоналу. Вихователі мають володіти методами та прийомами роботи з дітьми, знати основи театрального мистецтва, мати навички режисури та акторської майстерності. Важливо, щоб вони були здатні створити позитивну емоційну атмосферу, сприяти розвитку творчих здібностей дітей та їхньої активності. Педагоги повинні вміти зацікавити дітей, підтримувати їхню ініціативу та творчий підхід.

Важливою складовою організації театралізованої діяльності є взаємодія з батьками. Залучення батьків до процесу підготовки та проведення театральних заходів сприяє створенню єдиного виховного простору та зміцненню зв'язку між дитячим садком та родиною. Батьки можуть допомагати з виготовленням костюмів, декорацій, брати участь у постановках разом з дітьми. Це сприяє

створенню позитивного емоційного клімату та підвищує мотивацію дітей до участі у театралізованій діяльності [28, с. 10].

Індивідуальний підхід до кожної дитини є ще одним важливим аспектом організації театралізованої діяльності. Врахування індивідуальних особливостей, здібностей та інтересів дітей допомагає створити умови для їхнього всебічного розвитку. Важливо, щоб кожна дитина мала можливість проявити себе, знайти свою роль у постановці, відчувати успіх та задоволення від участі у творчому процесі.

Успішна організація театралізованої діяльності потребує ретельного планування, творчого підходу та активної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу. Для забезпечення всебічного розвитку дітей важливо враховувати кілька ключових аспектів:

Залучення дітей до різних етапів підготовки театральних вистав сприяє їхньому самовираженню та розвитку відповідальності. Важливо надати дітям можливість брати участь у створенні сценаріїв, виборі персонажів, виготовленні костюмів та декорацій. Це допомагає розвивати їхню уяву, творчі здібності та навички співпраці. Діти повинні відчувати себе активними учасниками процесу, а не лише виконавцями ролей.

Емоційна атмосфера в групі є важливим фактором успішної театралізованої діяльності. Вихователі повинні створювати підтримуючу та дружню атмосферу, де діти відчують себе комфортно і впевнено. Це допомагає знизити страх сцени та сприяє розвитку позитивного ставлення до творчої діяльності. Педагоги повинні вміти підтримувати та мотивувати дітей, допомагати їм подолати труднощі та радіти успіхам.

Театралізована діяльність може бути інтегрована з іншими видами освітньої діяльності, такими як музика, малювання, читання та фізична активність. Це сприяє більш комплексному розвитку дітей і допомагає їм застосовувати набуті знання та навички в різних контекстах. Наприклад, музичний супровід може доповнювати театральні вистави, а виготовлення декорацій може включати заняття з образотворчого мистецтва.

Після кожної театральної постановки важливо проводити обговорення, де діти можуть висловлювати свої враження, аналізувати свої дії та дії своїх товаришів. Це сприяє розвитку критичного мислення, вміння давати та приймати зворотний зв'язок. Вихователі можуть допомагати дітям формулювати конструктивні зауваження та заохочувати їх до саморефлексії, що сприяє підвищенню самооцінки та впевненості у власних силах [33, с. 71].

Організація театралізованої діяльності повинна забезпечувати рівні можливості для всіх дітей, включаючи дітей з особливими освітніми потребами. Важливо створювати інклюзивне середовище, де кожна дитина може брати участь у творчій діяльності, відчувати себе частиною команди та розвиватися відповідно до своїх можливостей. Це вимагає індивідуального підходу, адаптації завдань та підтримки з боку педагогів.

Для забезпечення високої якості театралізованої діяльності важливо забезпечувати постійний професійний розвиток педагогів. Це може включати тренінги, майстер-класи, обмін досвідом з колегами, участь у семінарах та конференціях. Вихователі повинні бути в курсі новітніх методик, технологій та підходів у театральній педагогіці, щоб ефективно використовувати їх у своїй роботі.

У підсумку, створення умов та організація театралізованої діяльності в дошкільних закладах є складним і багатограним процесом. Він потребує ретельного планування, творчого підходу, індивідуалізації освітнього процесу та активної співпраці з усіма учасниками. Театралізована діяльність відкриває перед дітьми широкі можливості для самовираження, розвитку творчих здібностей, формування соціальних навичок та емоційного інтелекту. Вона є невід'ємною частиною всебічного розвитку особистості дитини та підготовки її до подальшого навчання і життя.

Створення умов та організація театралізованої діяльності в дошкільних закладах є важливими аспектами освітнього процесу. Вони сприяють всебічному розвитку дітей, формуванню їхніх творчих здібностей, комунікативних навичок та емоційної сфери. Успішна організація театралізованої діяльності потребує

ретельного планування, творчого підходу та активної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу.

Підготовка гри-драматизації в дошкільних закладах є важливим аспектом розвитку творчих здібностей, соціальних навичок та емоційного інтелекту дітей. Цей процес включає кілька ключових етапів, кожен з яких має своє значення та специфіку [36, с. 66].

Перший крок у підготовці гри-драматизації – це вибір відповідної теми та сюжету. Теми повинні бути цікавими та зрозумілими для дітей, враховувати їхні вікові особливості та інтереси. Сюжети можуть бути взяті з казок, літературних творів, фольклору або ж вигадані педагогами разом з дітьми. Важливо, щоб обраний сюжет мав чітку структуру з початком, розвитком дії та завершенням, а також містив елементи, що сприяють розвитку моральних та етичних якостей дітей.

Наступний етап – розподіл ролей серед дітей. Педагоги повинні враховувати індивідуальні особливості, таланти та бажання кожної дитини. Ролі повинні бути різноманітними, щоб кожна дитина могла проявити себе. Важливо забезпечити можливість для кожної дитини спробувати себе в різних ролях, що сприятиме всебічному розвитку їхніх творчих здібностей та комунікативних навичок.

Створення сценарію є важливим етапом підготовки гри-драматизації. Сценарій має бути доступним для розуміння дітьми, містити прості та зрозумілі репліки, а також передбачати можливість для імпровізації. Педагоги можуть залучати дітей до створення сценарію, пропонуючи їм придумувати діалоги, ситуації та репліки. Це допомагає розвивати їхню уяву, мовленнєві навички та почуття відповідальності за спільний результат.

Костюми та декорації відіграють важливу роль у створенні атмосфери гри-драматизації. Педагоги разом з дітьми можуть виготовляти костюми з простих матеріалів, використовувати підручні засоби та декорації, що підходять до теми вистави. Важливо, щоб костюми були зручними та безпечними для дітей, а

декорації - яскравими та привабливими. Це сприяє розвитку творчих здібностей дітей та підвищує їхню мотивацію до участі в грі.

Репетиції є ключовим етапом підготовки гри-драматизації. Вони допомагають дітям вивчити свої ролі, відпрацювати рухи, жести та інтонації, а також навчитися взаємодіяти з іншими учасниками гри. Репетиції повинні бути регулярними, але не перевантажувати дітей. Важливо забезпечити позитивну атмосферу, підтримувати та заохочувати дітей, допомагати їм подолати страхи та невпевненість.

Після завершення підготовчих етапів настає час проведення гри-драматизації. Це може бути вистава для батьків, інших груп дітей або внутрішній захід у рамках дитячого садка. Важливо створити святкову атмосферу, забезпечити технічну підтримку (музика, світло), а також надати дітям можливість проявити свої творчі здібності та отримати позитивні емоції від участі у виставі.

Після проведення гри-драматизації важливо провести обговорення з дітьми. Педагоги можуть запитати дітей про їхні враження, що їм сподобалося, що було складно, що вони дізналися нового. Це допомагає дітям усвідомити свій досвід, розвивати навички самооцінки та критичного мислення. Позитивна підтримка та конструктивний зворотний зв'язок сприяють підвищенню самооцінки та мотивації дітей до подальшої участі у творчій діяльності.

Підготовка гри-драматизації є складним та багатогранним процесом, який вимагає ретельного планування, творчого підходу та активної взаємодії між педагогами, дітьми та батьками. Вона сприяє всебічному розвитку дошкільників, формуванню їхніх творчих здібностей, комунікативних навичок та емоційного інтелекту. Успішна організація та проведення гри-драматизації допомагають дітям відчувати радість творчості, впевненість у своїх силах та задоволення від спільної діяльності.

Музичний супровід та озвучування вистав є важливими компонентами театралізованої діяльності в дошкільних закладах. Вони сприяють створенню емоційної атмосфери, підсилюють художній вплив та допомагають дітям краще

зрозуміти і пережити сюжет вистави. Організація музичного супроводу потребує ретельного підходу, врахування вікових особливостей дітей та їхніх музичних вподобань.

Вибір музичного матеріалу є ключовим етапом підготовки музичного супроводу вистави. Музика повинна відповідати тематиці та настрою вистави, підкреслювати важливі моменти сюжету та емоційний стан персонажів. Важливо враховувати вікові особливості дітей, обираючи прості та зрозумілі мелодії, які легко запам'ятовуються і викликають позитивні емоції. Репертуар може включати класичну музику, дитячі пісні, народні мелодії, а також сучасні композиції, адаптовані для дітей [27, с. 20].

Музичний супровід може включати фонову музику, яка звучить під час дії, а також музичні вставки між сценами. Фонова музика допомагає створити атмосферу, підтримує ритм вистави та підкреслює емоційний стан персонажів. Музичні вставки між сценами дозволяють плавно переходити від однієї частини сюжету до іншої, даючи дітям час на переключення уваги та підготовку до наступної сцени.

Звукові ефекти є важливим елементом озвучування вистави. Вони допомагають створити реалістичну атмосферу, підкреслюють важливі події та дії персонажів. Звукові ефекти можуть імітувати природні звуки (дощ, вітер, грім), звуки тварин, шум транспорту тощо. Використання звукових ефектів сприяє розвитку слухової уваги дітей, допомагає їм краще уявити та пережити події вистави.

Музичний супровід може виконуватися вживу або використовуватися у вигляді фонограм. Живе виконання має свої переваги, оскільки воно дозволяє створити унікальну атмосферу, взаємодіяти з дітьми в режимі реального часу та враховувати їхні реакції. Це можуть бути виступи музикантів, гра на музичних інструментах, спів тощо. Використання фонограм, у свою чергу, дозволяє забезпечити якісний звук, точне дотримання ритму та темпу, а також спрощує підготовку до вистави.

Інтеграція музичних номерів до вистави є важливим аспектом музичного супроводу. Музичні номери можуть включати пісні, танці, музичні ігри, які виконуються дітьми під час вистави. Це допомагає активізувати дітей, зробити їх участь більш емоційною та яскравою. Важливо підбирати такі музичні номери, які відповідають сюжету та підкреслюють його головні ідеї.

Підготовка дітей до участі у музичному супроводі вистави включає навчання пісням, танцям, гри на простих музичних інструментах. Важливо, щоб діти мали можливість регулярно репетирувати, звикати до музичного матеріалу та освоювати основні навички. Педагоги повинні підтримувати та заохочувати дітей, допомагати їм подолати страх сцени та відчувати себе впевнено.

Технічне забезпечення музичного супроводу включає використання аудіоапаратури, мікрофонів, колонок, плеєрів тощо. Важливо забезпечити якісний звук, який буде добре чутний у всьому приміщенні. Необхідно також передбачити можливість оперативного управління звуком під час вистави, щоб швидко реагувати на зміну ситуації та забезпечити плавний перехід між музичними фрагментами.

Організація перегляду вистав у дошкільних закладах є важливим аспектом освітнього процесу, який сприяє розвитку естетичного смаку, комунікативних навичок та емоційного інтелекту дітей. Перегляд вистав надає можливість дітям зануритися у світ мистецтва, розширити свій кругозір та отримати нові враження. Цей процес включає кілька ключових етапів, кожен з яких має своє значення та специфіку.

Перше, що необхідно зробити для організації перегляду вистави, - це ретельно спланувати цей захід. Педагоги повинні визначити мету перегляду, вибрати відповідну виставу, враховуючи вікові особливості та інтереси дітей. Важливо заздалегідь домовитися з театральною установою або підготувати власну виставу, а також узгодити дату і час перегляду. Планування також включає розробку сценарію заходу, врахування тривалості вистави та підготовку необхідних матеріалів [32, с. 44].

Перед переглядом вистави важливо підготувати дітей, пояснити їм, чого вони можуть очікувати, розповісти про сюжет вистави, персонажів та основні події. Це допоможе дітям краще зрозуміти і сприйняти виставу, а також налаштувати їх на позитивний лад. Педагоги можуть проводити тематичні заняття, читати книги, показувати ілюстрації та обговорювати тему вистави з дітьми. Це сприяє формуванню у дітей зацікавленості та бажання уважно стежити за подіями на сцені.

Створення комфортних умов для перегляду є важливим аспектом організації заходу. Педагоги повинні забезпечити зручні місця для сидіння, врахувати освітлення та акустику приміщення, де буде проходити перегляд. Важливо також передбачити перерви, якщо вистава тривала, щоб діти могли відпочити та зберегти увагу. Діти повинні відчувати себе комфортно та безпечно під час перегляду.

Під час перегляду вистави важливо підтримувати позитивну поведінку дітей. Педагоги повинні нагадати дітям про правила поведінки у театрі, заохочувати їх до ввічливості та поваги до акторів та інших глядачів. Важливо створити атмосферу взаємної поваги та підтримки, допомагати дітям концентруватися на подіях на сцені та уникати відволікань [40, с. 15].

Після перегляду вистави важливо провести обговорення з дітьми. Педагоги можуть запитати дітей про їхні враження, що їм сподобалося, що було складно зрозуміти, які емоції вони відчували. Це допомагає дітям усвідомити свій досвід, розвивати навички критичного мислення та самооцінки. Обговорення може включати малювання, створення аплікацій, інсценування улюблених моментів з вистави. Це сприяє закріпленню отриманих знань та розвитку творчих здібностей дітей.

Залучення батьків до перегляду вистав сприяє створенню єдиного виховного простору та зміцненню зв'язку між дитячим садком та родиною. Батьки можуть брати участь у підготовці до перегляду, обговорювати виставу з дітьми вдома, допомагати організовувати додаткові заходи, пов'язані з темою

вистави. Це сприяє розвитку комунікативних навичок дітей, підвищує їхню мотивацію та зацікавленість у театральній діяльності.

Використання інтерактивних елементів під час перегляду вистави допомагає зробити цей процес більш захоплюючим та цікавим для дітей. Педагоги можуть залучати дітей до виконання простих завдань, взаємодії з акторами, участі у колективних іграх та обговореннях. Інтерактивні елементи сприяють активізації уваги дітей, розвитку їхньої уяви та творчих здібностей.

Педагоги повинні бути добре підготовлені до організації перегляду вистави. Це включає знання основних методик роботи з дітьми під час театральних заходів, вміння створювати позитивну атмосферу, підтримувати увагу та інтерес дітей. Педагоги повинні бути готові до різних ситуацій, вміти швидко реагувати на потреби дітей та забезпечувати комфортні умови для перегляду.

Організація перегляду вистав у дошкільних закладах є важливим елементом освітнього процесу, який сприяє всебічному розвитку дітей. Вона включає ретельне планування, підготовку дітей, створення комфортних умов, підтримку позитивної поведінки, обговорення після перегляду та залучення батьків. Успішна організація перегляду вистав допомагає дітям розвивати естетичний смак, комунікативні навички та емоційний інтелект, робить їх участь у театральній діяльності більш яскравою та захоплюючою.

Ефективна організація театралізованої діяльності є потужним інструментом для формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку. Вона має свої показники, які допомагають визначити успішність педагогічного процесу. Висока залученість дітей до театралізованих ігор, вистав та імпровізацій свідчить про ефективність організації. Діти активно беруть участь у підготовці сценаріїв, розподілі ролей, виготовленні костюмів та декорацій. Показником ефективності є також розвиток мовленнєвої активності дітей, збагачення їхнього словникового запасу, формування правильного звуковимовного та інтонаційного оформлення мовлення. Це можна оцінити за поліпшенням чіткості та виразності мовлення дітей під час театралізованих

виступів, розширенням їхнього активного словникового запасу та зростанням кількості діалогів та монологів, які вони виголошують під час ігор та вистав [39, с. 11].

Соціальні та комунікативні навички, які розвиваються завдяки участі у театралізованій діяльності, також є важливим показником її ефективності. Діти вчаться співпрацювати, ділитися ролями, домовлятися, слухати та розуміти інших. Це можна оцінити за здатністю дітей ефективно співпрацювати у групі, дотримуючись черговості виступів, поліпшенням навичок спілкування та взаємодії між дітьми під час підготовки та проведення вистав, а також розвитком навичок активного слухання та відповідей на репліки інших дітей. Участь у театралізованій діяльності допомагає дітям виражати та розуміти емоції, розвиває емпатію та моральні якості через виконання різних ролей та сценаріїв. Це можна оцінити за вмінням дітей виражати різні емоції за допомогою міміки, жестів та інтонації, зростанням рівня емоційної реактивності на події у виставі та на емоції інших дітей, а також поліпшенням розуміння моральних уроків, які діти отримують через сюжети вистав [37, с. 60].

Ефективна театралізована діяльність розвиває у дітей креативність та уяву, що є важливими складовими мовленнєвого розвитку. Це можна оцінити за здатністю дітей вигадувати нові сюжети, створювати оригінальні сценарії та ролі, кількістю та якістю творчих ідей, які діти пропонують під час підготовки та проведення театралізованих заходів, а також розширенням уяви дітей та їх здатністю імпровізувати в ході вистав. Розвиток здатності дітей до рефлексії та адекватної самооцінки є важливим показником ефективною театралізованою діяльності. Це можна оцінити за здатністю дітей аналізувати свої виступи та виступи своїх товаришів, робити висновки, вмінням дітей оцінювати свої досягнення та визначати, що можна покращити, а також зростанням впевненості у власних силах та позитивної самооцінки [29, с. 18].

Дослідження показало, що організація і проведення театральних вистав у дошкільному закладі має значний позитивний вплив на розвиток дітей. Участь у театральних заходах сприяє формуванню у малюків комунікативних навичок,

розвитку творчих здібностей та виявленню емоційної виразності. Крім того, театр підвищує інтерес до мистецтва, сприяє соціальній адаптації дітей та сприяє їхньому загальному розвитку [11, с. 22].

Для успішної реалізації театральних проектів в дошкільних закладах необхідно планувати заходи з урахуванням вікових особливостей дітей, створювати комфортну атмосферу для участі і виконання ролей, а також залучати батьків до підтримки та участі у виставах. Важливо наголосити на тому, що театр в дошкільному віці є не лише формою розваги, але й потужним засобом освіти та соціалізації малюків.

Здійснення театральних вистав у дошкільних закладах допомагає дітям розкрити свій потенціал через власну участь у створенні і виконанні ролей, сприяє розвитку мовленнєвих і музичних здібностей, а також виховує почуття колективізму та взаємодопомоги. Впровадження театральної діяльності в програму дошкільної освіти сприяє також підвищенню інтересу дітей до культурних цінностей та традицій, виховує толерантність та відкритість до різноманітності [14, с. 80].

Для успішного впровадження театральних вистав важливо створити сприятливе середовище, яке підтримує креативність та ініціативу дітей, забезпечити наявність необхідних матеріалів та ресурсів для підготовки і проведення заходів. Такий підхід сприяє не лише розвитку творчих здібностей дітей, але й сприяє позитивному соціальному впливу на їхній розвиток, формує в них навички співпраці та комунікації.

Отже, ефективна організація театралізованої діяльності у дошкільних закладах сприяє всебічному розвитку дітей, особливо у формуванні розмовного мовлення. Показники активної участі, мовленнєвої активності, соціальних навичок, емоційного розвитку, креативності та рефлексії дозволяють оцінити успішність театралізованої діяльності та її вплив на розвиток дошкільників. Постійний моніторинг та аналіз цих показників допомагають педагогам

коригувати методики роботи та забезпечувати оптимальні умови для розвитку дітей.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ

2.1. Організація пробного навчання

Дослідження проводилось у ЗДО № 532 «Країна дитинства» в місті Києві. У ньому взяли участь 17 дітей старшого дошкільного віку.

Мета дослідного навчання полягала у перевірці ефективності використання театралізованої діяльності у розвитку розмовного мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Список дітей представлений в *Таблиці 2.1.*

Таблиця 2.1

Списки дітей старших груп

Контрольна група	Експериментальна група
1 Афонаскіна Вікторія	1 Беляков Віктор
2 Белова Катерина	2 Дубина Ярина
3 Благодир Максим	3 Дудко Домініка
4 Вілкова Ксенія	4 Галенко Ірина
5 Волкова Жанна	5 Гетьман Олена
6 Єгорова Сніжана	6 Лук'яненко Роман
7 Єрмолаєв Ярослав	7 Ребенок Вікторія
8 Захарова Діана	8 Розмоєнко Гліб
9 Комалова Дар'я	

Експеримент проходив у три етапи:

1) констатувальний експеримент, спрямований на виявлення вихідного рівня розмовного мовлення дітей дошкільного віку;

2) формувальний експеримент, спрямований на корекцію і вдосконалення розмовного мовлення дітей дошкільного віку знань з біології;

3) контрольний експеримент, метою якого була перевірка ефективності використання театралізованої діяльності.

Отже, дослідження здійснювалося в три етапи, на кожному з яких вирішувалися свої завдання (Таблиця 2.3):

Таблиця 2.3

Завдання, методи та передбачувані результати констатуючого, формуючого та контрольного етапів дослідження

Етапи дослідно-експериментальної роботи	Завдання	Методи	Ймовірний результат
Констатуючий	1. вибір контрольної і експериментальної груп; 2. розробка критеріїв оцінки КК	тестування статистична обробка аналіз	1.вибрані контрольна (КГ) і експериментальна група (ЕГ); 2. Визначені критерії оцінки; 3. Визначений вихідний рівень розмовного мовлення;
Формувальний	1.апробація розробленого комплексу ігор в КГ;	тестування аналіз систематизація узагальнення	Підвищення якості роботи з матеріалом
Контрольний	1.контрольне тестування 2.аналіз результатів	тестування аналіз систематизація	фіксування вищого рівня

	дослідно- експериментальної роботи.	узагальнення	розмовного мовлення в ЕГ.
--	---	--------------	------------------------------

Будь-який освітній процес, згідно з його структурними компонентами, починається з діагностики – аналізу актуального рівня знань. Перш ніж застосовувати нові методи навчання, нашим завданням було визначити вже наявний у дітей, актуальний рівень розмовного мовлення.

Результати констатувального експерименту представлено на *Рисунку 2.1.*

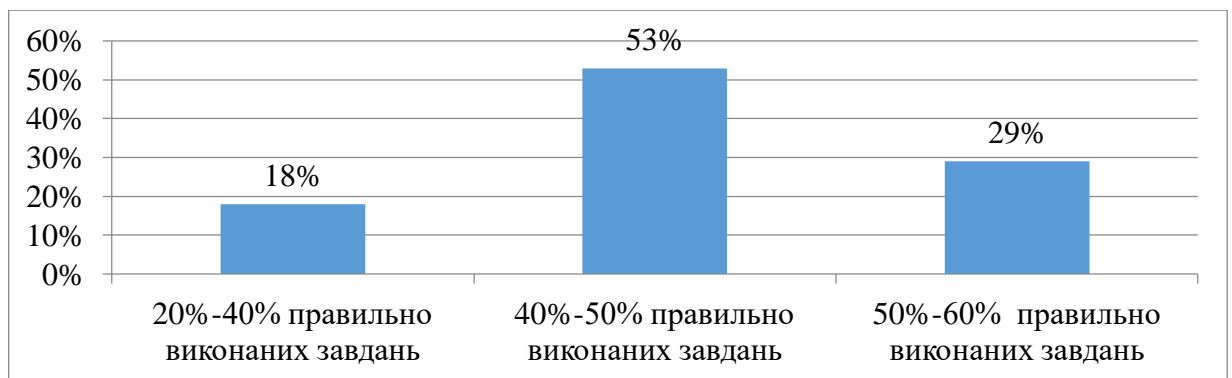

Рис. 2.1 Результати констатувального експерименту рівня розмовного мовлення

Як можна побачити на рис. 2.1, 18% досліджуваних дітей (3), зуміли правильно відповісти на 50-60% завдань. 53% досліджуваних (9) змогли виконати від 40% до 50% завдань. 29% досліджуваних (5) показали від 20 до 40% правильно виконаних завдань із запропонованого тесту (див. Додаток А).

Це доводить, що діти старшого дошкільного віку мають не достатній рівень розмовного мовлення.

Отримані нами дані слугували сигналом, що вимагає критичного аналізу та перегляду адекватності методів навчання, що застосовуються, та інших елементів освітнього процесу.

Для вирішення цієї проблеми ми вирішили використовувати власні театралізовані ігри на заняттях з дітьми цієї групи.

2.2. Результати дослідження

Контрольний етап експерименту з тестування досягнень дітей є ключовим етапом у визначенні ефективності освітніх методик та програм. Цей етап включав перевірку тестами та подальший аналіз отриманих даних, спрямований на виявлення змін у рівні засвоєння матеріалу дітьми. Результати цього етапу стали основою для об'єктивного оцінювання прогресу кожного учасника експерименту.

Контрольний етап полягав у тестуванні досягнень дітей.

Було перевірено тести дітей та проаналізовано отримані дані (Рис. 2.2).

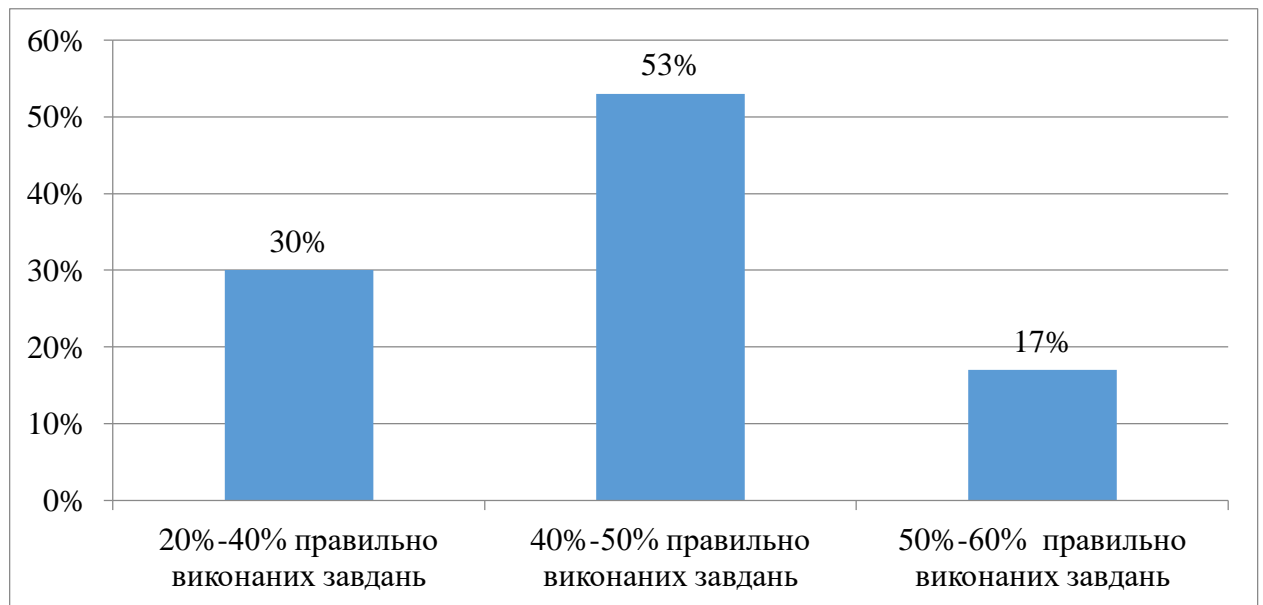

Рис. 2.2 Результати контрольного експерименту

Як бачимо на графіку (рис. 2.2), відсоток дітей, які змогли виконати 50-60% завдань, зріс з 18% до 30%. При цьому кількість дітей, які зуміли впоратися з 40-50% завданнями, залишилася такою самою – 53%. У той же час є зниження на 12% кількості дітей, які змогли впоратися з менш ніж 50% завдань – з 29% до 17% від загальної кількості.

Зіставлення результатів констатуючого та контрольного етапів представлено на рис. 2.3.

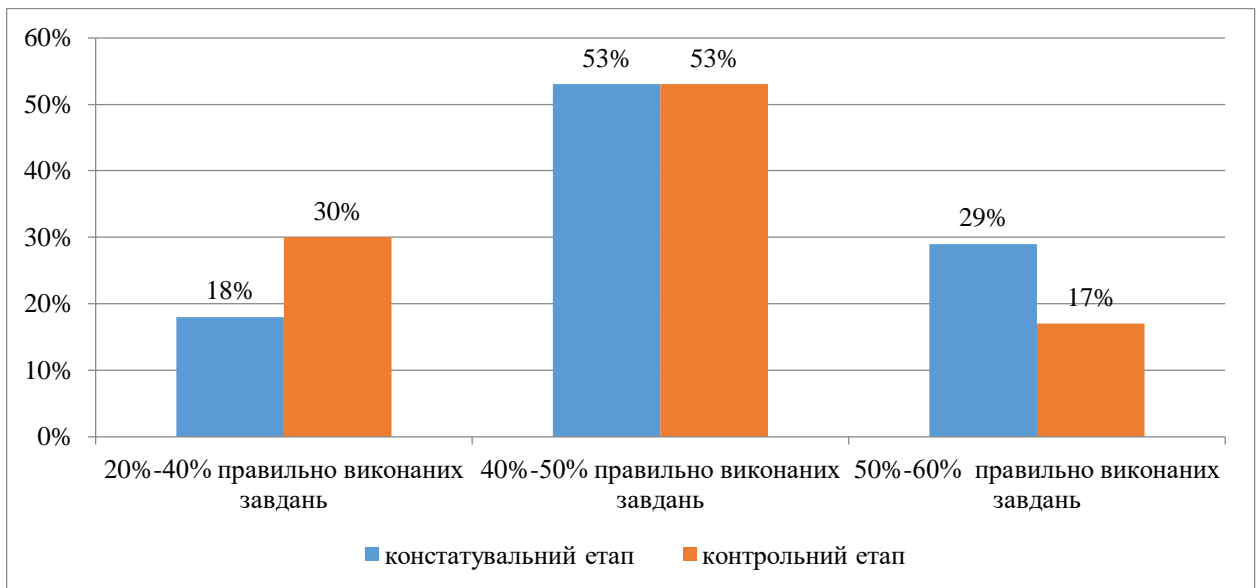

Рис. 2.3 Зіставлення результатів констатувального та контрольного етапів

Виходячи з результатів проведеного експерименту, рівень розмовного мовлення у дітей став трохи вищим.

Аналізуючи результати контрольного експерименту (рис. 2.2), можемо констатувати, що значна частина дітей змогла покращити свої навички у виконанні завдань. Особливо відзначається зростання відсотку дітей, які здатні виконати 50-60% завдань, з 18% до 30%. Це свідчить про позитивний вплив застосованих навчальних методик. Порівняно з констатуючим етапом, зниження в кількості дітей, які не змогли впоратися з менш ніж 50% завдань, з 29% до 17%, підкріплює успішність вибраних навчальних стратегій. Додатково, зіставлення результатів констатуючого та контрольного етапів (рис. 2.3) показує позитивну динаміку у покращенні рівня розмовного мовлення у дітей після впровадження нових методик.

За допомогою таких заходів, як "Пригоди Вовка і семеро козенят", "Пригоди Пана Коцького", "Пригоди Рукавички" та "Пригоди Колобка", вдалося досягти наступних цілей: розвиток розмовного мовлення, вдосконалення навичок комунікації, допомога дітям вільніше висловлювати свої думки та почуття; виховання важливих цінностей, таких як почуття взаємодопомоги, відповідальності, справедливості, дружби та обережності; сприяння креативному мисленню через розвиток творчих здібностей дітей, їхньої уяви та

креативності; залучення до світу театру, що розширювало їх культурний кругозір та розвивало художній смак (Додаток А). Театралізовані ігри на основі відомих казок стали ефективним інструментом комплексного розвитку дошкільнят, об'єднуючи навчання з грою та сприяючи формуванню різноманітних навичок і цінностей.

Отже, висновки з контрольного етапу свідчать про успішність застосованих освітніх інтервенцій та вказують на потенціал подальшого розвитку у навчанні та вихованні дітей.

2.3. Методичні рекомендації з формування розмовного мовлення у дітей старшого дошкільного віку засобами театралізації

Розвиток мовлення у дітей старшого дошкільного віку є однією з найважливіших завдань дошкільної освіти. Формування розмовного мовлення, тобто вміння чітко та зв'язно висловлювати свої думки, має велике значення для загального розвитку дитини та її успішності в подальшому навчанні. Одним із ефективних засобів розвитку мовлення є театралізація, яка не тільки сприяє розвитку мовленнєвих навичок, але й збагачує емоційний досвід дитини, розвиває творчі здібності та уяву.

Для театралізації необхідно підбирати такі твори, які відповідають віковим особливостям дітей, їх інтересам та рівню розвитку мовлення. Це можуть бути казки, невеликі оповідання, поетичні твори, сценки з улюблених мультфільмів.

Важливо враховувати індивідуальні особливості кожної дитини. Для тих, хто соромиться або має труднощі з мовленням, варто давати більш прості ролі або використовувати додаткові засоби підтримки (жести, картинки) [17, с. 10].

Під час роботи над театралізацією варто активно використовувати нові слова, пояснювати їх значення, стимулювати дітей до їх вживання в мовленні.

Позитивне підкріплення, похвала та заохочення успіхів дитини є важливими чинниками для підвищення її мотивації та впевненості в собі.

Застосування театралізації у формуванні розмовного мовлення дітей старшого дошкільного віку є ефективним методом, який сприяє не лише розвитку мовленнєвих навичок, але й розширенню емоційного та творчого потенціалу дітей. Театралізація допомагає дітям легше та цікавіше засвоювати нові знання, розвиває їхню уяву та впевненість у собі. Використання цього методу вимагає від вихователя креативного підходу, терпіння та уваги до потреб кожної дитини [13, с. 55].

Для ефективного застосування театралізації в розвитку мовлення важливо враховувати кілька додаткових аспектів. По-перше, створення позитивної атмосфери довіри та підтримки серед дітей сприяє їхній впевненості у собі під час виступів. Вихователь має стимулювати їхні творчі ідеї та ініціативу, що сприяє їхньому особистісному розвитку [12, с. 6].

Друге, важливо забезпечити різноманітність форм і методів роботи під час театралізації. Це може включати не лише виступи перед аудиторією, але й імпровізаційні вправи, ігри та обговорення, що допомагають закріпити отримані знання та навички.

Крім того, важливо регулярно оцінювати прогрес кожної дитини в контексті розвитку її мовленнєвих здібностей. Це дозволяє вчасно виявляти успіхи та проблеми, що потребують додаткової уваги та підтримки.

Розвиток мовлення у дітей старшого дошкільного віку є однією з найважливіших завдань дошкільної освіти. Формування розмовного мовлення має велике значення для загального розвитку дитини та її успішності в подальшому навчанні [28, с. 55]. Одним із ефективних засобів розвитку мовлення є театралізація, яка сприяє не тільки розвитку мовленнєвих навичок, але й збагачує емоційний досвід дитини, розвиває творчі здібності та уяву.

Для ефективного використання театралізації необхідно підбирати твори, що відповідають віковим особливостям дітей, їх інтересам та рівню розвитку мовлення. Важливо враховувати індивідуальні особливості кожної дитини, забезпечувати позитивну атмосферу довіри та підтримки, стимулювати творчі ідеї та ініціативу дітей.

Під час театралізації необхідно активно використовувати нові слова, пояснювати їх значення та стимулювати дітей до їх вживання в мовленні. Позитивне підкріплення, похвала та заохочення успіхів дітей підвищують їх мотивацію та впевненість у собі.

Важливо забезпечити різноманітність форм і методів роботи, таких як виступи перед аудиторією, імпрровізаційні вправи, ігри та обговорення. Регулярна оцінка прогресу кожної дитини дозволяє вчасно виявляти успіхи та проблеми, що потребують додаткової уваги та підтримки.

Загалом, театралізація є важливим інструментом для розвитку мовлення, а також загального культурного та соціального розвитку дитини. Вона сприяє активній участі у процесі навчання, формуванню комунікативних навичок та підвищенню самооцінки кожного учасника.

ВИСНОВКИ

У Розділі 1 було розглянуто теоретичні основи розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку засобами театралізації. Аналіз проведених досліджень та історико-педагогічного досвіду дозволив сформулювати такі висновки:

Основою ефективного навчання дітей розмовного мовлення є інтеграція різних методів та підходів, що сприяють формуванню мовленнєвої компетентності. Серед них важливу роль відіграють ігрові методи, інтерактивні вправи та театралізовані форми роботи. Важливо забезпечити умови, що стимулюють природну потребу дітей у спілкуванні та сприяють розвитку їхнього мовлення через активне залучення до різних видів мовленнєвої діяльності.

Історичний аналіз показав, що театралізована діяльність давно використовується як ефективний засіб педагогічного впливу на розвиток мовлення дітей. Цей підхід дозволяє не лише розвивати мовленнєві навички, а й формувати соціальні та емоційні компетенції. Досвід минулих років демонструє важливість системного підходу до впровадження театралізованої діяльності, що включає підготовку педагогів, адаптацію програм та активну участь дітей у творчому процесі.

Успішна організація театральних вистав у дошкільних закладах вимагає ретельної підготовки та планування, що включає вибір відповідного матеріалу, адаптацію сценаріїв під вікові особливості дітей та забезпечення необхідних ресурсів. Проведення театральних вистав сприяє не лише розвитку мовленнєвих навичок, а й формуванню у дітей творчих здібностей, уяви та здатності до співпраці.

Таким чином, використання театралізації як засобу розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку є науково обґрунтованим та практично ефективним підходом, що сприяє всебічному розвитку особистості дитини.

В розділі 2 дослідження було спрямоване на вивчення методичних основ розвитку розмовного мовлення дітей дошкільного віку через застосування

театралізації. Організація пробного навчання дозволила експериментувати з цією методикою, що стало можливим завдяки аналізу результатів дослідження.

В ході дослідження, що проводилося у дошкільному закладі № 532 «Країна дитинства» у місті Києві з участю 17 дітей старшого дошкільного віку, було досліджено ефективність використання театралізованої діяльності у розвитку їхнього розмовного мовлення.

Аналіз результатів контрольного етапу показав позитивні зміни у навичках дітей. Відзначається значний ріст у відсотку дітей, які змогли виконати від 50% до 60% завдань, з 18% до 30%, що свідчить про покращення їхнього успішного впорядкування. Водночас, кількість дітей, які не змогли впоратися з менш ніж 50% завдань, зменшилася з 29% до 17%. Це підтверджує ефективність застосованих навчальних стратегій та позитивний вплив театралізованої діяльності на розвиток розмовного мовлення дітей.

Зіставлення результатів констатуючого та контрольного етапів показало значну позитивну динаміку у покращенні рівня розмовного мовлення після впровадження нових методик. Отже, висновки з контрольного етапу свідчать про успішність обраної освітньої стратегії та вказують на потенціал подальшого розвитку у навчанні та вихованні дітей старшого дошкільного віку.

Завдяки таким заходам, як "Пригоди Вовка і семеро козенят", "Пригоди Пана Коцького", "Пригоди Рукавички" та "Пригоди Колобка", були досягнуті наступні цілі: розвиток розмовного мовлення, вдосконалення комунікативних навичок, допомога дітям вільніше виражати свої думки та почуття; виховання важливих цінностей, таких як взаємодопомога, відповідальність, справедливість, дружба та обережність; стимулювання креативного мислення через розвиток творчих здібностей, уяви та креативності дітей; залучення до світу театру, що розширювало їх культурний кругозір та розвивало художній смак. Театралізовані ігри на основі відомих казок стали ефективним інструментом комплексного розвитку дошкільнят, поєднуючи навчання з грою та сприяючи формуванню різноманітних навичок і цінностей.

Методичні рекомендації, розроблені на основі отриманих даних, включають ряд ефективних підходів до формування розмовного мовлення. Ці рекомендації орієнтовані на практичне застосування в дошкільних установах, сприяючи покращенню комунікативних навичок дітей. Таким чином, дослідження підтверджує значущість театралізації як ефективного засобу розвитку мовленнєвих здібностей у педагогічній практиці.

Загалом, результати дослідження підкреслюють ефективність театралізації як методу розвитку розмовного мовлення у дітей дошкільного віку. Запропоновані методичні рекомендації можуть бути успішно впроваджені в практику дошкільних навчальних закладів, сприяючи більш ефективному і гармонійному розвитку мовленнєвих навичок дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексюк С.О. Розвиток діалогічного та монологічного мовлення дошкільників у театралізованих іграх// Розвиток творчої особистості в системі дошкільної освіти. Донецьк - Краматорськ, 2003. С.102-103.
2. Артемова Л.В. «Театр і гра». Вдома, у дитячому садку, в школі. Київ : Томірс, 2002. 291 с.
3. Артемова Л.В. Театр і гра. Київ : Томіріс, 2002. 340 с.
4. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 231 с.
5. Бенера, В. Є. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей : навчально-методичний посібник [за кредитно-модульною системою організації навч. процесу для студ. напряму підгот. «Дошкільна освіта»]. Київ : Слово, 2019. 384 с
6. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика . Запоріжжя: Просвіта, 2000. 216 с.
7. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. Підручник. За ред. А.М. Богуш. Друге видання, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2011. 704 с.
8. Богуш А.М. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Київ:УЗМН, 1997. 109 с.
9. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до семи років: монографія. Київ: Вид. Дім «Слово», 2004. 376 с.
10. Богуш А. М. Формування мовленнєвої особистості в дітей дошкільного віку. Монографія: Формування мовної особистості на різних вікових етапах. Одеса: АПН України, 2008. 272 с.
11. Борщаговська Т. Театралізовані ігри як засіб розвитку творчих здібностей дошкільнят. *Палітра педагога*. 2003. №1. С. 21-32.
12. Боса Л.П., Хоменко Л.М. Азбука театру. Ігри-заняття для дітей старшого дошкільного віку. Київ : ВФ «Пальміра», 1998. 22 с.

13. Бурова А. Організація ігор-драматизацій з дітьми старшого дошкільного віку в дошкільному навчальному закладі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. №9. С. 51-58.
14. Вистави для малят авт.-упоряд. Г. В. Заренок. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 80 с.
15. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку / укл. А.М. Богуш. Одеса: Маяк, 1999. 88 с.
16. Водолага Н.В. Навчання розповідання дітей старшого дошкільного віку в театралізованій діяльності. Дис. канд.пед.наук: 13.00.02. Одеса, 2001. 218 с.
17. Гавриш Н.В. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку. Луганськ: Альма-матер, 2004. 132 с.
18. Гавриш Н.В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. Київ: Шкільний світ, 2006. 119 с.
19. Загнітко А.П., Домрачева І. Р. Основи мовленнєвої діяльності (для студентів денної, безвідривної та очно-заочної прискореної форми навчання спеціальності 2001). Донецьк: Український Культурологічний Центр, 2001. 56 с.
20. Захарченко В. Комунікативно-мовленнєві ігри. Дошкільне виховання. 2000. №12. С.6-7.
21. Захарченко В.Г. Формування зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами сюжетно-рольової гри: Дис.канд.пед.наук: 13.00.01. Київ, 1997. 186 с.
22. Зозуля А.В. Театралізована діяльність як засіб мовленнєвого розвитку дошкільників. Психолого-педагогічні науки. 2015. № 4 с.151-157.
23. Калмикова Л. О. Психологія формування мовленнєвої діяльності у дітей дошкільного віку: монографія / Л. О. Калмикова. К. : Фенікс, 2008. 497 с.
24. Коломоець Н., Денисенко. Роль ігрової театралізованій діяльності в естетичному розвитку , особливості дошкільника . Магістерській студії. Альманах , Вип. ХХІ. Персон: ХДУ 2021. С. 178-181.

- 25.Котик Т.М. Теорія і практика становлення та розвитку української дошкільної лінгводидактики: Автореферат дис...д-ра пед.наук: 13.00.02. Одеса, 2005. 40 с.
- 26.Крутій К.Л., Лопатинська Н.А., Маковецька Н.В. Вчимося мови та розмови. Запоріжжя: Просвіта, 1999. 189 с.
- 27.Крутій К. Л. Створення мовленнєвого середовища: теоретичні засади і практична реалізація. 2-е вид. Запоріжжя: ТОВ „ЛПС” ЛТД, 2006. 168 с.
- 28.Куфко Н. Театралізовані ігри з дітьми дошкільного віку. *Бібліотечка вихователя*. 2011. №5. С. 21-25.
- 29.Лисенко І.В. Творчість як засіб виховання у дошкільному закладі. *Психологія і освіта*. 2018. № 12. С. 8-11.
- 30.Луцан Н.І. Методика розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку за текстами українських народних ігор: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 1995. 186 с.
- 31.Луценко І. Культура мовленнєвого спілкування: зміст і методи роботи. *Дошкільне виховання*. 2004. №5. С. 10-12.
- 32.Любашина В.В. Формування діалогічних умінь дітей старшого дошкільного віку в іграх за сюжетами художніх творів. автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.02 теорія і методика навчання (українська мова) Одеса. 2006. 26 с.
- 33.Макаренко Л. В. Все про театр і дитячу театралізовану діяльність. Київ: Шк. світ, 2008. 128 с.
- 34.Малютко: Програма виховання дітей дошкільного віку. Київ: АПН України, 1991. 286 с.
- 35.Мельник О.П. Інтеграція художньої літератури в дошкільну освіту. *Освіта і розвиток*. 2016. № 7. С. 30-33.
- 36.Олійник О.М. Театрально-ігрова діяльність в умовах дошкільного навчального закладу: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : 2017. 163 с.

37. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку, авт.- упоряд. А. П. Бурова. Вид. 2-ге, зі змін. та доп. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 296 с.
38. Паласевич І. Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників засобом сюжетних картин. Молодь і ринок. 2019. № (170). С. 60–65.
39. Палихата Е.Я. Система навчання українського усного діалогічного мовлення учнів основної школи: Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.02/ Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2005. 32 с.
40. Пироженко Т. Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку дітей. Дошкільне виховання. 2001. №1. С.10-11.
41. Підгурська Л.М. Розвиток мовлення у дітей молодшого дошкільного віку за допомогою художньої літератури. Дитячий садок. 2019. № 5. С. 14-17.
42. Постоян Т.Г. Розвиток зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку в процесі продуктивно-творчої діяльності: Дис. канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 1998. 195 с.
43. Русова С.Ф. Розвиток мови дитини. Вибрані твори. Київ: Освіта, 1996. С. 113-115.
44. Савінова Н.В. Коригування мовлення дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності: Дис... канд. пед. наук: 13.00.02/ Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К.Д. Ушинського (м. Одеса). Одеса, 2005. 246 с.
45. Струганець Л. Теоретичні основи культури мовлення. Тернопіль, 1997. 96 с.
46. Федорова М. А. Дошкільна лінгводидактика. Житомир : ФОП Левковець, 2022. 313 с.
47. Фесенко Л.І. Українська народна казка як засіб розвитку зв'язного монологічного мовлення у дітей старшого дошкільного віку: Дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 1994. 176 с.
48. Хаджирадева С.К., Черненко Н.М. Діалогова комунікація: теорія та практика. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2004. 202 с.

49. Шевчук Л.В. Розвиток мовлення дошкільників через художню літературу. Дитячий садок. 2016. № 15. С. 9-12.
50. Шкльода В.М. Розвиваємо мовлення дошкільників. БВДС “Мовленнєва веселка”. 2003. № 17 – 18. С. 1 – 12.
51. Grice H.P. Logic and conversation. In Cole, P. and J. Morgan (eds.) 1975. Syntax and semantics 3: Speech acts. New York: Academic Press. P.41-58.

ДОДАТКИ

Додаток А

Сценарій театралізованого заходу для дітей дошкільного віку на основі казки «Вовк і семеро козенят»**Назва заходу: "Пригоди Вовка і семеро козенят"**

Мета: Розвиток розмовного мовлення, виховання в дітей почуття взаємодопомоги та відповідальності, сприяння розвитку креативного мислення через театральну гру.

Час проведення: 20-30 хвилин

Необхідні ресурси:

- 1) Місце для проведення заходу (наприклад, дитяча кімната чи майданчик).
- 2) Ляльки або маски козенят і вовка.
- 3) Костюми для учасників.
- 4) Чайка або інші реквізити для створення атмосфери казки.

Сценарій

Ведучий: Доброго дня, дорогі діти! Сьогодні ми разом з вами познайомимось з цікавою казкою про вовка та семеро козенят. Але щоб казка стала ще цікавішою, ми вирішили, що ви самі станете героями цієї історії!

1. Вступ

Ведучий: Жили-були сім козенят, і мати-коза. Вони жили в гарній хатині серед лісу. У наших героїв було багато друзів, але одного разу до них навідався злочинний вовк.

2. Основна частина

Діти демонструють театралізовану версію казки. Вони грають ролі козенят і вовка. Кожне козеня має свою роль: старші козенята можуть бути обережними, а молодші - цікавими і легко вірять балачкам вовка.

Сценки казки можуть бути супроводжені відповідними дієвими діями та голосами персонажів.

3. **Заключна частина**

Ведучий: Чи змогли семеро козенят перемогти злого вовка? Звісно, що так! Вони разом були сильніші і змогли втекти від нього. Але найголовніше - вони завжди пам'ятатимуть, що разом вони непереможні!

Ведучий: Діти, сьогодні ми разом з вами побачили, як важливо допомагати один одному і бути разом. Ви вдало зіграли свої ролі і зробили цю казку особливою. Нехай ваші пригоди продовжуються завжди з таким самим бадьорим настроєм і радістю!

Сценарій театралізованого заходу для дітей дошкільного віку на основі казки «Пан Коцький»

Назва заходу: "Пригоди Пана Коцького"

Мета: Розвиток розмовного мовлення, виховання в дітей почуття справедливості та дружби, сприяння креативному мисленню через театральну гру.

Час проведення: 20-30 хвилин

Необхідні ресурси:

- 1) Місце для проведення заходу (наприклад, дитяча кімната чи майданчик).
- 2) Ляльки або маски Пана Коцького та інших персонажів.
- 3) Костюми для учасників.
- 4) Реквізити для створення атмосфери казки (наприклад, великий картонний будинок для будинку Пана Коцького).

Сценарій

Ведучий: Доброго дня, маленькі друзі! Сьогодні ми разом з вами потрапимо у чудовий світ казки про веселого Пана Коцького. Ця історія насичена пригодами і веселощами. А тепер ми разом з вами зможемо стати частинкою цієї чудової казки!

1. Вступ

Ведучий: Жив-був пан Коцький у своєму великому будинку. Він був не лише дуже багатий, але й добрий до всіх своїх сусідів. Але одного разу відбулося щось неймовірне, що змусило пана Коцького і його друзів зібратися разом і вирішити це проблему.

2. Основна частина

Діти демонструють театралізовану версію казки. Одні грають роль Пана Коцького та його друзів, інші - різних персонажів, з якими зустрічається Пан Коцький під час своїх пригод.

Сценки казки можуть включати зустрічі Пана Коцького з котами, мишами та іншими тваринами, а також його веселі пригоди.

Сценка 1. Зустріч Пана Коцького з Котом

Сцена: Місце: Пан Коцький сидить на своєму великому кріслі у великому будинку.

Пан Коцький: (помружує очі) Ой-ой-ой, а хто це до мене завітав?

Кіт входить, виїдаючи смачний сир.

Кіт: (гладить живіт) Добрий день, Пане Коцю! Я прийшов до вас на смачну вечерю.

Пан Коцький: (посміхається) Ласкаво просимо, мій шановний коте! Чим я можу вам допомогти?

Кіт і Пан Коцький разом вибирають смаколики з великої коробки з ласощами.

Сценка 2. Пригода з Мишами

Сцена: Місце: Кухня у будинку Пана Коцького.

Пан Коцький: (ходить по кухні, співаючи) Та-та-та-рам, що тут у мене за мило, за мило...

Миші з'являються і починають дразнити Пана Коцького, крадучи їжу.

Миші: (сміються) Ням-ням, що це за смакота тут лежить?

Пан Коцький: (жартує) Ой, ой, а ось і мої маленькі шумлячі гості! Чи не пограбували ви ще щось смачненьке?

Миші збираються на сміховинки і виходять, ковзаючи на шматках сиру.

Сценка 3. Подорож до Сусіднього Села

Сцена: Місце: Пан Коцький і його друзі ідуть вуличкою села.

Пан Коцький: (поважно) Друзі мої, нам треба принести допомогу нашим сусідам. Вони потребують нашої підтримки!

Вони ідуть до сусіднього будинку і допомагають усім.

Сценка 4. Велика Вечірка у Великому Домі Пана Коцького

Сцена: Місце: Усі персонажі збираються на великій вечірці в будинку Пана Коцького.

Усі персонажі: (радісно) Ура! Вечірка у Пана Коцького - найкраща вечірка у світі!

Вони танцюють, співають і діляться смаколиками.

Пан Коцький: (з задоволенням) Дякую всім за таку чудову вечірку! Нехай наші пригоди тривають завжди!

3. Заклучна частина

Ведучий: І ось, завдяки мудрості і дружбі, Пан Коцький та його друзі змогли вирішити всі проблеми і відновити мир у своєму містечку. Вони зробили це разом, підтримуючи один одного і відзначаючи свої перемоги разом!

Ведучий: Дорогі діти, сьогодні ви долучилися до веселої історії про Пана Коцького. Ви гарно зіграли свої ролі і показали, як важливо допомагати і бути справжніми друзями. Нехай ваші пригоди завжди будуть наповнені радістю і взаємодопомогою!

Сценарій театралізованого заходу для дітей дошкільного віку на основі казки «Рукавичка»

Назва заходу: "Пригоди Рукавички"

Мета: Розвиток творчих здібностей дітей, виховання почуття взаємодопомоги та дружби, введення до світу театру через улюблену казку.

Час проведення: 20-30 хвилин

Необхідні ресурси:

- 1) Місце для проведення заходу (наприклад, дитяча кімната чи майданчик).
- 2) Лялька чи маска Рукавички.
- 3) Костюми для учасників (якщо необхідно).
- 4) Реквізити для створення атмосфери казки (наприклад, велика рукавичка чи кольорові тканини).

Сценарій

1. Вступ

Ведучий: Доброго дня, маленькі друзі! Сьогодні ми разом з вами поринемо у веселий і цікавий світ казки про Рукавичку. Це історія про маленьку рукавичку, яка стала героєм завдяки своїй дружбі та взаємодопомозі. Давайте разом згадаємо цю чудову казку!

2. Основна частина

Сценка 1. Зустріч Рукавички з Тваринами

Сцена: Лісова галявина. Рукавичка зустрічає Заєцька, Лисицю та Їжачка.

Рукавичка: (радісно) Привіт, друзі! Я така рада вас бачити!

Заєцько: (посміхається) Ой, Рукавичко, як ти сьогодні виглядаєш чудово!

Лисиця: (шепотом) Друзі, давайте допоможемо Рукавичці, щоб вона не замерзла у цьому холодному лісі.

Їжачок: (підходить ближче) Так, давайте зігріємо її разом!

Сценка 2. Допомога Зайчику

Сцена: Зайчик втратив свою морквину. Рукавичка його шукає.

Рукавичка: (шукає) Може, тут?.. О, ось вона!

Зайчик: (радісно) Дякую тобі, Рукавичко! Ти моя найкраща помічниця!

Сценка 3. Вечір у Лисиці

Сцена: Вечір у лісовій галявині. Лисиця готує вечерю.

Лисиця: (розгортає речі в сумці) Ось, що у мене є... Ага, малий десерт для всіх!

Рукавичка: (весело) Як гарно, що ми разом! Дякую, Лисице, за гостину!

Сценка 4. Втрата Рукавички

Сцена: Рукавичка випадково залишається в лісі після вечора.

Рукавичка: (смутно) Ой, яка я неспритна... Здається, я залишилася сама.

*Діти (актори) рухаються до Рукавички і забирають її.

3. Заклучна частина

Ведучий: І ось завдяки доброті і взаємопідтримці, Рукавичка знайшла нових друзів та пройшла через багато пригод. Друзі, пам'ятайте, що разом ви завжди сильніші!

Ведучий: Дорогі діти, ви були чудовими акторами сьогодні! Ви допомогли Рукавичці і показали, як важливо бути дружніми та допомагати один одному. Нехай ваші пригоди завжди будуть цікавими і наповненими радістю!

Сценарій театралізованого заходу для дітей дошкільного віку на основі казки «Колобок»

Назва заходу: "Пригоди Колобка"

Мета: Розвиток розмовного мовлення, виховання почуття обережності та важливості слухати старших, сприяння креативному мисленню через театральну гру.

Час проведення: 20-30 хвилин

Необхідні ресурси:

- 1) Місце для проведення заходу (наприклад, дитяча кімната чи майданчик).
- 2) Лялька або маска Колобка.
- 3) Костюми для учасників (Дід, Баба, Зайчик, Вовк, Ведмідь, Лисиця).
- 4) Реквізити для створення атмосфери казки (наприклад, картонна піч для випікання Колобка, декорації для лісу).

Сценарій

1. Вступ

Ведучий: Доброго дня, маленькі друзі! Сьогодні ми разом з вами поринемо у захопливу і веселість казки про Колобка. Це історія про маленького сміливця,

який любив пригоди, але завжди залишався обережним. Давайте разом згадаємо цю чудову казку!

2. Основна частина

Сценка 1. Випікання Колобка

Сцена: Дід та Баба в хаті, поруч піч.

Дід: (задумливо) Бабо, що б нам сьогодні смачненького зробити?

Баба: (усміхається) А давай спечемо Колобка!

Дід: Чудова ідея! (Баба замішує тісто і кладе в піч. Через деякий час витягує Колобка.)

Баба: Ось наш Колобок готовий!

Сценка 2. Втеча Колобка

Сцена: Колобок скочується з вікна і котиться лісом.

Колобок: (співає) Я Колобок, Колобок, по засіках метений, на сметані мешканий...

Сценка 3. Зустріч з Зайчиком

Сцена: Лісова галявина. Колобок зустрічає Зайчика.

Зайчик: (підходить до Колобка) Колобку, Колобку, я тебе з'їм!

Колобок: (усміхається) Не їж мене, Зайчику, я тобі краще пісеньку заспіваю.

Зайчик: Добре, співай!

Колобок: (співає) Я від Діда втік, я від Баби втік, і від тебе, Зайчику, втечу!

Зайчик: (здивовано) Ой, який спритний Колобок! (Колобок котиться далі.)

Сценка 4. Зустріч з Вовком

Сцена: Лісова доріжка. Колобок зустрічає Вовка.

Вовк: (підходить до Колобка) Колобку, Колобку, я тебе з'їм!

Колобок: (усміхається) Не їж мене, Вовчику, я тобі краще пісеньку заспіваю.

Вовк: Добре, співай!

Колобок: (співає) Я від Діда втік, я від Баби втік, я від Зайчика втік, і від тебе, Вовчику, втечу!

Вовк: (здивовано) Ой, який спритний Колобок! (Колобок котиться далі.)

Сценка 5. Зустріч з Ведмедем

Сцена: Лісова галявина. Колобок зустрічає Ведмедя.

Ведмідь: (підходить до Колобка) Колобку, Колобку, я тебе з'їм! *Колобок:* (усміхається) Не їж мене, Ведмедику, я тобі краще пісеньку заспіваю.

Ведмідь: Добре, співай!

Колобок: (співає) Я від Діда втік, я від Баби втік, я від Зайчика втік, я від Вовка втік, і від тебе, Ведмедику, втечу!

Ведмідь: (здивовано) Ой, який спритний Колобок! (Колобок котиться далі.)

Сценка 6. Зустріч з Лисицею

Сцена: Лісова доріжка. Колобок зустрічає Лисицю.

Лисиця: (підходить до Колобка) Колобку, Колобку, я тебе з'їм!

Колобок: (усміхається) Не їж мене, Лисичко, я тобі краще пісеньку заспіваю. *Лисиця:* Добре, співай, але співай ближче, бо я погано чую.

Колобок: (підходить ближче) Я від Діда втік, я від Баби втік, я від Зайчика втік, я від Вовка втік, я від Ведмедя втік, і від тебе, Лисичко, втечу!

Лисиця: (підступно) Ой, який гарний Колобок! Співай ще ближче! (Колобок підходить ще ближче, і Лисиця його швидко хапає.)

Заключна частина

Ведучий: І ось така доля спіткала нашого Колобка. Він був спритний і веселий, але не завжди був обережний. Дорогі діти, пам'ятайте, що завжди варто слухати старших і бути уважними до порад!

Ведучий: Ви були чудовими акторами сьогодні! Ви допомогли Колобку пройти через багато пригод і показали, як важливо бути обережними і слухати поради. Нехай ваші пригоди завжди будуть цікавими і безпечними!